

## Podwyżka zasiłków rodzinnych

**Vichy.** — Ze względu na konieczność niesienia wydatniejszej pomocy rodzinom robotniczym, władze postanowiły wprowadzić pewną podwyżkę zasiłków rodzinnych. W tym celu podwyższono t. zw. średnie zarobki departamentalne, służące do podstawy do obliczania wspomnianych zasiłków, jak i zapożyczyć dla niepracujących matek rodzin.

Nowa tarifa obowiązuje od 1 stycznia 1944 r. Odnosny dekret zawiera w szczególności nowych norm zarobkowych w poszczególnych departamentach. W okręgu Lyonu nowe cyfry wypadają, jak następuje (pierwsza oznacza zarobek miejski, a druga — wiejski):

**R h ô n e :** w samym Lyonie 1.750, a w reszcie departamentu 1.650 (w miastach) i 1.300 (na wsi).  
**A i n :** — 1.500 i 1.250 fr.  
**I s è r e :** — 1.600 i 1.250 fr.

**L o i r e :** — 1.650 i 1.300 fr.  
 W innych okręgach nowa tarifa wynosi:

**A l l i e r :** — 1.500 i 1.250 fr.  
**B a s s e s - A l p s :** — 1.450 i 1.250 fr.  
**A r d è c h e :** — 1.450 i 1.150 fr.  
**A v e y r o n :** — 1.450 i 1.150 fr.  
**C a n t a l :** — 1.400 i 1.200 fr.  
**C h e r :** — 1.500 i 1.250 fr.  
**C o r r è z e :** — 1.400 i 1.150 fr.  
**C r e u s e :** — 1.400 i 1.150 fr.  
**D r ô m e :** — 1.500 i 1.250 fr.  
**H . t e L o i r e :** — 1.400 i 1.200 fr.  
**L o t :** — 1.400 i 1.150 fr.  
**L o z è r e :** — 1.400 i 1.150 fr.  
**P u y - d e - D ô m e :** — 1.500 i 1.200 fr.  
**S a ò n e - e t - L o i r e :** — 1.500 i 1.250 fr.  
**S a v o i e :**

i H-te Savoie: 1.500 i 1.250 fr.  
 V a u c l u s e : 1.500 i 1.250 fr.  
 V e n e s e :

i H-te Vienne: 1.450 i 1.150 fr.

JAN BUDZYŃSKI.

## Teatr i jego znaczenie

IX.

(Ciąg dalszy)

Podalem więc, w krótkich zarysach stan naszych teatrów w miastach i miasteczkach — to jest rzut oka w przecięciu na słabe oznaki życia w latach późniejszych — tych ognisk kultury. W jednym, drugim czy trzecim miesiącu zjawia się z początkiem sezonu dyrektor z zapasem dobrej woli i grupą zapalczyków; ale już po dwóch, trzech miesiącach zakamyka się i musi iść upaść — musiał! — bo marne kasy nie mogły pokryć wydatków, dekoracji, kostiumów, tantem autorskich, drukarni, reklamy, świadczeń, obsługi i gaź aktorских — niewielkich i wybieganych zaliczkami! Aktorzy żyli na kredyt, dokąd mogli! Upominali się co prawda o gażę — ale nie zrywali przedstawień! W walce o byt, o warunki ekonomiczne, aktor zawsze miał gest artystyczny; wszystko musiało być zapłacone: tantiama aktorska, podatki, P.C.K., personel techniczny, dostawy — aktor na końcu otrzymywał a conto — i grał i nie strajkował, nie pozwolił sobie nawet wówczas, gdy strajkował personel techniczny; aktorzy stawiali dekoracje i grał w poczuciu społeczno-narodowym! Aktor wiedział, aktor miał to wyrobienie społeczne, że teatr musi iść, że nie może być nieczynny! — Ubezpieczalnie Społeczne, Urząd Skarbowy zajmowały się, a aktor grał, grał wówczas gdy miał 40 stopni gorączki — grał, gdy miał śmieć w domu, w rodzinie, gdy zawsze, w niedziele i w wielkie święta, wybierając gażę zaliczkami. Aktor polski wykazywał najwyższą formę wyrobienia organizacyjno - społecznego! Czy ktoś o tym wiedział?! Nikt! Czy kogoś to interesowało? — Nie! Czy panowie z Ministerstwa troszczyli się o takie drobiazgi!... — Znak zapytania! — A sztuka żyła i stała aktorem — dyrektorem — artystami, którzy własną pracą, inicjatywą, brakami materialnymi i talentami — budowali pomniki polskiej Sztuce!

Tak było w wielu miastach, tak było

w Kaliszu, Sosnowcu, Plocku, Grudziądzu; dyrekcje w większych miastach starały się amortyzować na sobie trudności finansowe, ażeby nie dopuścić ich do aktora, a mimo to i tutaj i w Warszawie nie obszedło się bez wypłat a conto... (gaże aktorskie w teorii wyplacane są dwa razy miesięcznie 1-go i 15-go).

Poznań i Bydgoszcz stały stosunkowo lepiej zarówno frekwencyjnie jak i subwencyjnie; publiczność jak i odcienie tych miast wychowały na twardej ale dobrej szkole niemieckiej mieli potrzeby kulturalne i rozumeli potrzeby materialne teatrów i artystów!

Wysyłki ludzi teatru w kierunku tworzenia placówek artystyczno-propagandowych napaływały często na trudności wywołane niezrozumieniem ważności zadania przez pewne organy biurokratyczne. Ministerstwo Komunikacji (Szef Gabinetu Ministra Gustaw Rużalski) dawało teatrom obywatelom zaledwie 50% zniżki od starej taryfy B. co w istocie wynosiło 40 procent, wówczas, kiedy teatr musiał opłacić przelot od miasta do miasta za 12 — 14 osób często ponad 100 zł.; furmanki na dekoracje, reklame, wynajęcie sali, służba, podatki, diety zespołu artystycznego i personelu technicznego — nie licząc inwestycji włożonych w organizację jak dekoracje i kostiumy, afisze, zajęcia miast, poczta etc. A w kasie brwa często i 90 zł. Tworzy się deficyt i w ten sposób powstają długi w teatrze. — To też Ministerstwo Komunikacji doprowadza do strajku wszystkich teatrów obywatelowych.

(Dołkończenie na str. 2-gej)

JUTRO:

Wysiłek, zło i religia

## SKARB W WALIZIE DYPLOMATYCZNEJ

**Tuluza.** — „La Dépêche” przynosi wiadomość ze Stambułu, że półtora miliona funtów tureckich odkryto w walizce sekretarza ambasady polskiej, który zginął bez śladu. Walizka została otwarta w obecności wice-prezesa sądu w Stambule. Zawierała ona pliki banknotów w funtach i dolarach, oraz znaczną ilość złota. Ruchomości dyplomatycznej, posiadanego niegdyś o handel dewizami, zostały zasekwestrowane przez sąd stambulski.

## PO BOMBARDOWANIU MONTE-CASSINO

**Rzym.** — Mgr. di Amara, przełożony opactwa w Monte-Cassino, udzielił następujących wyjaśnień ambasadorowi niemieckiemu przy Watykanie, na temat zniszczenia klasztoru:

„Raz jeszcze zapewniam z całą stanowczością, że w murach klasztoru nie znajdował się żaden oddział wojsk niemieckich, aż do 17 lutego, kiedy to w godzinach południowych pozostali w murach klasztornych zakonnicy (w otoczeniu rannych i ciężko chorych osób), zmuszeni byli utworzyć sobie drogę poprzez zgłiszczą, szukając bezpieczniejszego miejsca.”

## W WATYKANIE

**Watykan.** — Ze względu na bombardowania, szereg miast zmuszony został do ukrycia swych skarbow. Watykan stał się pod tym względem jednym z największych składów świata. W piwnicach Watykanu mieszczą się obrazy, rzeźby i tkaniny o miliardowej wartości.

Mgr. Maglione, watykański sekretarz stanu, wyśtosował energiczny protest w imieniu Ojca św. pod adresem Londynu i Waszyngtonu, piętnując zniszczenie opactwa w Monte-Cassino przez lotników anglo-amerykańskich.

## Niemieckie komunikaty wojenne

**Berlin, 24. 2.** — W okręgu Krzywego Rogu walki były mniej zaciętkimi, niż poprzednio. Na zachód od Zwenigrodki wojska Rzeszy posunęły się naprzód. Na wschód od Zaskowa szczególnie zaciętkie szturmy sowieckie odrzucono, nisząc szereg czołgów. Koto Zaslawia i na południe od Prypeci ataki niemieckie zostały uwięzione pomyslnym skutkiem. Na południe od Bereznij, na północ od Rzarczawa i na południe od Witebska walki toczą się z niesłabnącą gwałtownością. Wojska niemieckie zwinęły próby oskrzydlenia oraz zaatakowały oczyściły lokalne wyrwy z oddziałów wroga, który ponosił ciężkie straty w ludziach i sprzęcie wojennym. Pomieędzy jeziorami Ilmen i Pejpus oraz na zachód od linii kolejowej Psków - Ługa nie udało się sowieckie próby przeszkodzenia odwrótowi niemieckiemu. W okręgu Narwy działania się ożywiły, a ataki niemieckie, mający na celu usunięcie powstałego poprzedniego dnia wyrwy — zostały pomyślne, mimo zaciętkich przeciwdziałań sowieckich.

W Itali koło Nettuno polepszone po zwycięstwie niemieckie wypadom oddziałów lotnych. Wojska wroga, odczone na południe od Aprilia, zostały jeszcze bardziej ściśnięte, mimo liczą-

# WIARUS POLSKI

— REDAKTION — REDAKCJA —

ADMINISTRATION — ADMINISTRACJA

46, Rue de la Charité — LYON

Tel. Franklin 07-30 Ch. Postal: Lyon 628-06

Abonnement-Abonnement: 1 miesiąc 28 fr. 3 miesiące 75 fr.

QUOTIDIEN POLONAIS

26-27 Samedi - Dimanche  
 Sobota - Niedziela 1944  
 FEVRIER - LUTY

Directeur: Dr S. NAWROCKI  
 Dyrektor:

PRIX - CENA: 1 fr.

Dań wnoszący: Aleksym

Jutro: Gabriela

Poputrze: Ramana

Rok 55<sup>ty</sup> Anno

Nr. 48

## Commonwealth czy Związek Sowiecki?

W „La Croix” znajdujemy interesujący artykuł, omawiający zagadnienie autonomii republik sowieckich. Autor tak pisze:

„Należy zwrócić uwagę na postanowienie najwyższej rady sowieckiej, nadające autonomię 16 republikom Zw. Sowieckiego, drogą udzielenia im prawa przedstawicielstwa „niezależnego” w krajach zagranicznych i posiadania własnych armij. Niechybnie jest to próba rozwiązania losu krajów Bałtyckich, a być może i innych jeszcze.”

„Plany przyłączenia do Rosji Litwy, Łotwy i Estonii, oraz fińskiej Karelii (co nie jest samej Finlandii) wywołały w całym świecie poruszenie. Moskwa pragnęła wobec tego uspokoić ogólny niepokój, wynikił nawet wśród sojuszników, przekształcając raptownie Związek, łączący republiki sowieckie na federację państw rzekomo niezależnych.”

„Kremł chciałby w ten sposób wywołać wrażenie, że federacja taka nie naruszyła suwerenności tych republik i że ich pozorna niepodległość została nawet wzmocniona przez utwo-

żenie na wschodzie Europy podobizny Wspólnoty brytyjskiej. Nowa forma bytu byłaby dla nich uzupełnieniem „wyzwolenia”, nie zaś nową niewolą.”

„Rozumowanie to jest subtelne, lecz naciągnięte. Pewne dzienniki alianckie widzą w tym rozumne rozstrzygnięcie zagadnienia, dzielącego „zjednoczone narody”.

„Inne pisma amerykańskie natomiast wypuklają bez ostanków zdradliwość tych przesłanek i ich nieuniknioną rolę do Europy skutki. Czy federacja taka nie stanowiłaby w rzeczywistości zaczątku federacji europejskiej o znacznie odmiennym charakterze od tej, jakiej pragnęli Anglo-Sasi?”

„Zresztą, nie zastanawiając się nad kwestią, czy kraje Bałtyckie i inne pragną przyłączyć się do Sowietów (co jest nader wątpliwe) oraz jaką niezależnością rozporządzałyby w decyzyjach — należy zauważyć, że podstawa Commonwealth brytyjskiej jest zasada absolutnej niezależności członków wspólnoty, którzy są całkowicie niezależni od Londynu i rządu angielskiego, z którym są na równorzędnych prawach. Więcej jeszcze, mają one całkowicie prawo wycofania się ze Wspólnoty na własne żądanie, zakomunikowane królówi, będącemu ich władcą ad personam, w formie czysto zewnętrznej.”

„Czy tak samo działoby się z republikami sowieckimi czy zsojetyzowanymi? Istotnie, statut Związku Sowieckiego zawierał prawo do odłączenia się, ale wiadomo dobrze, jak drogą cenę zapłaciły te republiki, które pragnęły skorzystać z przywileju.”

„Czyżby doprawdy Moskwa odstąpić miała od swych dawnych zwyczajów i puściła w zapomnienie poprzednie precedensy?”

**BERLIN.** — Profesor Bergius wyraża się z drzewa cukier i spirytus do picia.

## Moskwa zgadza się na „Linie Curzona”?

**Lyon.** — Według „Lyon Republicain”, propozycje sowieckie, zmierzające do uregulowania zatargu rosyjsko - polskiego sprowadzałyby się do przystania na „linie Curzona” i ustąpienia z rządu polskiego pewnych osób i powołania nowego rządu, co oznaczałoby wycofanie się Rosji do spraw wewnętrznych Polski. Co się týczy „linii Curzona”, pewna informacja z Genewy wyjaśnia, że ziemie, położone na wschód od tej linii, oddane by zostały pod administrację sowiecką.

CZAS JUŻ NAJWYŻSZY,  
 BY FRANCJA WZNOWIŁA PRACĘ

## P. Roosevelt a Kongres

**Waszyngton.** — Senator Barkley tłumaczył się przed Kongresem z powodów, jakimi się kierował, ustępując z kierownictwa partii demokratycznej Senatu. „Veto P. Roosevelta przeciwko projektowi ustawy skarbowej Izby, stanowi zamach na honor i jedność członków Kongresu. O ile ten ostatni posiada jeszcze choć odrobinę szacunku dla samego siebie, nie będzie się liczył z tym veto, głosując za projektem ustawy skarbowej.”

Komentując tę dymisję, „New-York Herald” pisze w artykule wstępny, zatytułowanym: „Prezydent stracił głos”. „Waga dymisji, zgłoszonej przez senatora Barkley, przekracza znacznie doniosłość ustawy skarbowej. Powstaje pytanie, czy stanowisko Roosevelta, jak

ko szefa partii demokratycznej i przywódcy narodu, nie ulegnie obniżeniu w ciągu krytycznych miesięcy, jakie nas czekają.”

Dowiedziano się z ostatnich informacji, że P. Roosevelt prosił senatora Barkleya o cofnięcie swej dymisji.

Izba deputowanych nie wzięła pod uwagę veto prezydenta Roosevelta, przyjmując projekt ustawy fiskalnej większością 299 głosów przeciwko 95. Projekt odesłany został do Senatu, gdzie miał być poddany głosowaniu na juturo.

Senatorowie partii demokratycznej obrali ponownie P. Barkleya na kierownika grupy demokratycznej w Senacie.

**WY kilku wierszach**

**VICHY.** — Kary za pogwałcenie tajemnicy zawodowej podwyższano do roku więzienia i 6.000 fr. grzywny.

**ANKARA.** — Na pograniczu Syrii celnicy tureccy stoczyli prawdziwą bitwę z przemytnikami i ujęli około 400 z nich.

**BUDAPEST.** — Premier Wegier podkreślił, iż „kraj ten będzie bronił swych granic do ostatniego żołnierza”.

**BERLIN.** — Gen. Lieb, dowódca otoczonych pod Czerkasami dywizji Rzeszy, zapowiedział, iż „90% tych jednostek zdolało połączyć się z głównymi siłami”.

**VICHY.** — Wpływy skarbowe w r. ub. wyniosły 1184 miliardów fr., zamiast 938 w r. 1942, czyli o 24,6 miliarda więcej.

**AMIENS.** — Po nalocie piłąkowym dep. Somme nalicezono dotąd 80 trupów.

**LYON.** — Na obiedzie prasowym pp. Bertrand, mer Lyonu i Bonnetoff, nowy prefekt okręgowy — podkreślił konieczność dalszej ścisłej współpracy po między władzami a prasą.

**BERNO.** — Samoloty zagraniczne przelatywały nad terytorium Szwajcarii w drodze do południowej Rzeszy i z powrotem.

**VICHY.** — Po przybyciu do nowego miejsca pobytu każdy z ewakuowanych winien natychmiast zameldować się w merostwie (dla umożliwienia przydziału odpowiedniej aprawizacji).

**MOSKWA.** — Marszałek Żukow jest odłą zastępcą naczelnego wodza sił zbrojnych Z.S.R.R. (którym jest Stalin).

**SZTOKHOLM.** — Gazety szwedzkie podają, iż podczas ostatnich nalotów niemieckich, na Londyn spadł prawdziwy deszcz bomb.

**VICHY.** — P. Henriot zapewnia, iż celem jego zabiegów radiowych jest „propaganda szuki, genuznu, ducha i kultury francuskiej”.

**MOULINS.** — W Billy (Alger) zdołał ciężko poranić mozem pewnego rolnika, który nie chciał wycofać skargi o kradzież kur.

**ZAGRZEB.** — Zbombardowano dzielnicę dworcową s. Kcy Chorwacji, ale straty w ludziach nie są znaczne.

**LYON.** — W szynku przy ul. Confort zastrzelono niej. J. Trap i zraniono ciężko szynkarza G. Hachpiel.

**VICHY.** — Od 25 kwietnia będą w magane specjalne pozwolenia na pobyt w Vichy, przekraczający trzy dni.

**TOKIO.** — Rząd japoński postanowił repatriować część ludności japońskiej z Chin.

**PARYŻ.** — H. Brigrler i M. Grignon przygotowali 12 filmów krajoznawczych z różnych okręgów francuskich do wyświetlania propagandowego na granicy.

